

на вънтрѣшната сила, като че подскача, отъ което се подмѣтатъ въ въздухътъ и прѣдмѣтите, които се намиратъ на повърхнината на земята. 3) *Кривоидно*, отъ което земята се завива като въртопъ, отъ което сградите се прѣмѣстоватъ отъ едно мѣсто на друго; така еднажъ, слѣдъ едно такъво тресение на земята, всичката покъщнина на една къшта се нашла подъ развалините на една друга къшта.

Земетресение то се усѣшта обикновено отъ сѣрний дъхъ, който се распространява въ въздухътъ, отъ бубочаніе то подъ земята, което прилича на тропотъ отъ много кола, които слизатъ по каменни пѣтишта, и отъ гласътъ, който се чуе като че се троши стъкло.

Пукнатините на земната кора или ямити, прѣзъ които пробива навънъ огнено-водното вещество на вънтрѣшността на земното кълбо, наричатъ се *вулкани*, а само то огнено-водно вещество се нарича *лава*. Вулкани те обикновено иматъ видъ на височина, прилична конусъ (на захарна глава съ прѣтрошенъ връхъ). На връхътъ на вулканътъ има дупка, която се нарича *душникъ* или *кратеръ*. Вулкани те само по нѣкога се изриговатъ; а повечето врѣме само се димятъ. Има вулкани, които са прѣстанали вече да димятъ. Ония вулкани, които се димятъ и ригатъ, наричатъ се *дѣйствующи*, а други те *изгаснали*.

Описание на изриганіето. Прѣди изриганіе то на вулкани те се показватъ обикновено съшити бѣлѣзи, каквито биватъ и прѣди земетресение то. Иде пукотъ подъ земята, чуе се трѣсканіе и звѣнтѣне и по въздухътъ се усѣшта единъ сѣренъ дъхъ. Слѣдъ това става земетресение и послѣ вече иде съшто то изриганіе на вулканътъ. Става страшно пуканіе на каменіте, што залушоватъ душникътъ; силата на распукнованіето бива толкова голѣма, штото каменіте, които биватъ тежки нѣколко хиледи оки, лѣтятъ като гюлле отъ топъ нѣколко часа далече. Слѣдъ каменіте се издига въ въздухътъ пара и различни газове съ пепелъ и праветъ надъ душникътъ единъ стълпъ, който по нѣкога се издига до 2 версти ($\frac{1}{2}$ ч.) високо. Тоя стълпъ колкото отива нагорѣ, толкова повече се раширочава на различна посока, или, ако има вѣтръ, климнова